

Cuprins

Capitolul I. Rolul dreptului canonic în societate	11
1. Prolegomene	11
2. Definiția dreptului canonic	15
3. Domeniul dreptului canonic și particularitățile sale	17
4. Locul dreptului bisericesc în sistemul general de drept și raporturile lui cu dreptul laic	19
5. Teoriile anticanonice	19
6. Spiritualismul	19
7. Dualismul creștin	21
8. Teoriile apologetice (teoria dreptului public ecleziastic; școala dogmatică italiană, școala de la München)	23
9. Dezvoltări	28
10. Dreptul divin, dreptul natural și dreptul uman	29
11. Dreptul divin	29
12. Legea divină naturală	31
13. Legea divină pozitivă	32
14. Normele ecleziastice	33
15. Pozitivarea	34
16. Formalizarea	35
Capitolul II. Canonizarea legii civile	37
17. Canonizare și subsidiaritate	37
18. Dezvoltări	39
19. Principiul subsidiarității	40
20. Aplicarea principiului subsidiarității în dreptul bisericesc	43
21. Principiul general al canonizării legii civile	45
22. Limitări ale principiului canonizării legii civile	49
23. Aplicarea principiului canonizării în legislația română	50

Capitolul III. Izvoarele dreptului canonic	53
24. Introducere	53
25. Izvoarele fundamentale ale dreptului canonic.....	53
26. Adevărurile revelate de credință.....	54
27. Canoanele cuprinse în colecția fundamentală de canoane (Canoanele Bisericii Ortodoxe: Canoanele apostolice, Canoanele sinoadelor ecumenice, sinoadele locale, Canoanele Sfinților Părinți, Canoanele cuprinse în codurile canonice ale Bisericii Catolice).....	54
28. Dreptul pontifical	59
29. Obiceiul de drept bisericesc (cutuma).....	59
30. Legile seculare	60
31. Izvoarele derivate ale dreptului canonic.....	61
 Capitolul IV. Organizarea administrativă și funcționarea Bisericii	 62
<i>1. Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Competențele organelor centrale și locale în Biserică.....</i>	<i>62</i>
32. Biserica Ortodoxă Română. Organizare generală.....	62
33. Organele deliberative centrale (Sfântul Sinod).....	63
34. Adunarea Națională Bisericească.....	64
35. Organe executive centrale (Consiliul Național Bisericesc).....	65
36. Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române	66
37. Organizarea Locală a Bisericii Ortodoxe Române. Mitropolia	67
38. Eparhia	67
39. Adunarea Eparhială.....	67
40. Consiliul Eparhial	68
41. Protopopiatul.....	70
42. Parohia	70
43. Adunarea Parohială.....	71
44. Consiliul Parohial.....	72
45. Comitetul Parohial	73
46. Preotul paroh	73
47. Epitropul.....	74

2. Organizarea administrativă și funcționarea Bisericii Catolice. Competențele organelor administrative din Biserică	75
48. Organizarea generală a Bisericii Catolice	75
49. Organizarea Centrală a Bisericii Catolice. Autoritatea Supremă în Biserică	75
50. Pontiful Roman	75
51. Colegiul Episcopilor	77
52. Organele adiacente	78
53. Sinodul episcopilor	78
54. Cardinalii	78
55. Curia Romană	79
56. Congregațiile Apostolice	80
57. Tribunalele Apostolice	80
58. Consiliile și oficiile apostolice	80
59. Structura teritorială a Bisericii Catolice. Episcopul diocezan	81
60. Consiliul de Administrație Diocezan	83
61. Parohia	84
62. Structura organizatorică a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică	85
Capitolul V. Persoanele în Biserică	87
63. Introducere. Stările bisericești. Persoanele fizice în Biserică. Mireni (laici/fideli), Cler (episcopi, presbiteri, diaconi) – roluri și atribuții, actele intrării în cler, condiții pentru intrarea în cler), Monahi (voturile călugărești, ordine)	87
64. Laicii	87
65. Clericii	90
66. Condițiile pentru accederea în rândurile clerului	91
67. Hirotonia	93
68. Monahii	93
69. Persoanele juridice în Biserică. Persoane morale, persoane juridice, clasificare	96

70. Dezvoltări	97
71. Persoane juridice ecleziastice și persoane juridice non-ecleziastice.....	100
72. Universalități de bunuri, universalități de persoane	101
73. Perpetuitatea persoanei juridice.....	102
74. Fundațiile.....	103
75. Fundația pioasă autonomă	103
76. Fundația pioasă neautonomă	106
CAPITOLUL VI. Bunurile în Biserică	108
77. Relevanța generală a bunurilor în dreptul canonic. Clasificarea bunurilor bisericești în sens larg. Introducere.....	108
78. Lucruri. Bunuri temporale	109
79. Conceptul de bunuri ecleziastice.....	112
80. Finalitatea - criteriu al ecleziasticității bunurilor	113
81. Apartenența juridică, semn al ecleziasticității. dezvoltări.....	115
82. Bunuri ecleziale.....	120
83. Clasificarea bunurilor temporale în dreptul bisericesc ortodox și în cel catolic în bunuri sacre și bunuri comune	123
84. Dezvoltări. Sacralitate. Istoric	124
85. Bunuri sacre, sfințite, comune	126
86. Bunuri prețioase	136
87. Uzucapiunea.....	140
88. Uzucapiunea în Biserica Ortodoxă.....	141
89. Uzucapiunea în Biserica Catolică.....	146
90. Buna-credință	148
91. Dezvoltări	150
92. Buna-credință teologică	154
93. Buna-credință juridică.....	154
94. Ipotezele buneii-credințe.....	155
95. Bunurile temporale, obiect al prescripției	157
96. Persoanele care pot uzucapa	161
97. Posesia caracterizată a persoanelor juridice din Biserică.....	161
98. Termenele de prescripție.....	162
99. Corelarea prescripției canonice cu dreptul român.....	164
100. Prescripția în noul Cod civil.....	166

Capitolul VII. Activitatea Bisericii	167
101. Activitatea Bisericii	167
102. Activitatea învățătoarească.....	167
103. Activitatea Sfințitoare, de administrare a Sfintelor Taine/Sacramente. Sfintele Taine.	169
104. Reguli generale privind Sfintele Taine	171
105. Taina/Sacramentul Botezului. Definiție.....	172
106. Cine poate săvârși Sfânta Taină/ Sacrament al Botezului?	173
107. Asupra cui se poate săvârși Sfânta Taină/Sacrament al Botezului?.....	174
108. Botezul copiilor. Dezvoltări	175
109. Taina/Sacramentul Căsătoriei. Noțiune introductivă.....	177
110. Taina Cununiei în Biserica Ortodoxă.....	179
111. Sacramentul Căsătoriei în Biserica Catolică.....	181
112. Căsătoria - contract și sacrament.....	181
113. Dezvoltări.....	183
114. Caracterele căsătoriei.....	186
115. Condițiile de fond și formă ale căsătoriei. Privire generală	187
116. Condițiile de fond ale căsătoriei.....	187
117. Condițiile necesare a fi îndeplinite de primitorii Tainei Cununiei în Biserica Ortodoxă.....	187
118. Cine poate oficia Sfânta Taină/ Sacrament al căsătoriei?	190
119. Consimțământul la căsătorie. Lipsa sau vicierea lui – impedimente la căsătorie. Cazuri speciale.....	192
120. Impedimentele la căsătorie. Definiție.	193
121. Consimțământul la căsătorie. Lipsa sau vicierea lui – impedimente la căsătorie. Cazuri speciale.....	194
122. Consimțământul în dreptul bisericesc ortodox. Impedimentele la căsătorie.....	194
123. Consimțământul în dreptul canonic catolic	196
124. Viciile de consimțământ comune cu dreptul civil	197
125. Viciile de consimțământ proprii dreptului canonic catolic	199
126. Considerații generale.....	199
127. Uzajul insuficient al rațiunii.....	200
128. Lipsa gravă de discernământ.....	201

---

129. Incapacitatea de asumare a obligațiilor esențiale ale căsătorii	204
130. Eroarea doctrinară	205
131. Impedimente dirimante la căsătorie	206
132. Vârsta	206
133. Impotența	206
134. Legătura anterioară (logodna sau starea de căsătorie).....	207
135. Impedimentele apartenenței la cler sau a depunerii voturilor monahale	208
136. Disparitatea de cult	209
137. Impedimentul crimei	210
138. Impedimente la căsătorie izvorâte din rudenie	211
139. Clasificare	211
140. Impedimente rezultate din rudenția fizică	211
141. Impedimentul consangvinității în linie directă (a) și în linie colaterală (b).....	214
142. Impedimentul consangvinității în linie directă (a)	214
143. Impedimentul consangvinității în linie colaterală (b).....	214
144. Afinitatea	216
145. Impedimente rezultate din rudenie morală	217
146. Adopția	217
147. Tutela	218
148. Onestitatea public	218
149. Impedimente derivate din raporturile de rudenie spirituală	219